

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA
ZA 2019. GODINU

"Poslovna zona" a.d. Banja Luka

Banja Luka, maj, 2020. godine

SADRŽAJ:

Izvještaj nezavisnog revizora	1-3
Bilans stanja	4
Bilans uspjeha	5
Izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Bilans tokova gotovine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8-25

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva i Nadzornom odboru "Poslovna zona" a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja „Poslovna zona” a.d. Banja Luka (u daljem tekstu „Društvo”) koji obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2019. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o gotovinskim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i napomene uz finansijske izvještaje, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za izražavanje mišljenja

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije (MSR) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti, prema navedenim standardima, detaljnije su opisane u našem izvještaju u pasusu Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva, u skladu sa Etičkim kodeksom IESBA za profesionalne računovođe (Kodeks IESBA), zajedno sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše ostale etičke obaveze u skladu s tim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za pružanje osnove za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Skretanje pažnje

Kao što je navedeno u napomeni 1- Nekretnine, postojenja i oprema, Društvo polaže pravo na nekretnine koje se nalaze izvan obuhvata poslovnog kruga, na različitim lokacijama grada Banja Luka, a koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama. Zbog nedovoljno pouzdanih podataka u ovom periodu nije bilo mogućnosti da se pouzdano identifikuju predmetne nekretnine.

Kao što je navedeno u napomeni 18- Stalnost poslovanja, kratkoročne obaveze Društva su značajno veće od obrtne imovine, što ukazuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja, jer je ugrožena finansijska stabilnost Društva i održavanje likvidnosti. Osim toga neriješeni sudski sporovi značajnih vrijednosti predstavljaju potencijalnu opasnost za poslovanje po načelu stalnosti

U 2019. godini Društvo ostvaruje stabilne i značajne prihode a Uprava Društva je izradila akcioni plan na provođenju mjera za uspješno poslovanje i izlazak iz situacije u kojoj se Društvo nalazi. Akcioni plan pruža dovoljno pouzdanih podataka vezano za poslovanje Društva u budućem

periodu, odnosno podržava pretpostavku da nije ugrožena mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja. Akcionim planom je predviđeno da se postojeće i potencijalne obaveze namire iz sredstava tekućeg poslovanja, kreditnog zaduženja ili prodaje nekretnina. Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u vršenju revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini. Prilikom formiranja mišljenja nismo izražavali posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinitu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za interne kontrole neophodne da bi se omogućilo sastavljanje i objektivna prezentacija finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti, objelodanjujući, ako je primjenjivo, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i korištenje računovodstvene osnove stalnosti poslovanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje, odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i da izdamo izvještaj nezavisnog revizora koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje je visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSR, koristimo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih procedura koje su odgovarajuće za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled kriminalne radnje je veći od rizika od materijalno značajnog pogrešnog iskaza nastalog usled greške, jer kriminalna radnja može podrazumijevati tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešne interpretacije, lažne iskaze, kao i zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika kao i prihvatljivost računovodstvenih procjena i sa njima povezanih objelodanjivanja izvršenih od strane rukovodstva.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti poslovanja, kao računovodstvene osnove, od strane rukovodstva, na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, zaključujemo postoji li materijalno značajna neizvjesnost u vezi sa događajima ili okolnostima koji mogu izazvati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji materijalno značajna neizvjesnost, u obavezi smo da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na odgovarajuća objelodanjivanja navedena u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu prouzrokovati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objelodanjivanja, te razmatramo prikazuju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na takav način na koji se postiže istinita i objektivna prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog u vezi sa planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Licima ovlašćenim za upravljanje obezbjeđujemo izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner angažovanja na reviziji čiji je rezultat rada ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milica Šinik Kotur.

Društvo za reviziju
»CONTROL REVIEW« d.o.o.
Banja Luka,
12.05.2020.godine

Ovlašćeni revizor
mr Milica Šinik Kotur

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU)
Na dan 31. decembra 2019. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Napomene	Iznos na dan bilansa 31.12.2019.	Iznos na dan bilansa 31.12.2018.
Aktiva			
Stalna sredstva		40.632.939	41.156.309
Zemljište	4.1, 1	28.185.404	28.185.404
Građevinski objekti	4.1, 4.2, 1	11.936.241	12.447.452
Postrojenja i oprema	4.1, 4.2, 1	79.962	92.121
Avansi i NPO u pripremi	4.1, 1	431.332	431.332
Tekuća sredstva		1.132.898	1.004.563
Zalihe i dati avansi	4.4, 2	7.684	7.642
Kratkoročna potraživanja	4.3, 3	674.222	662.018
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.5, 4	444.222	319.914
Porez na dodatu vrijednost	4.3, 3	6.030	3.789
Aktivna vremenska razgraničenja	4.6,5	740	11.200
Poslovna aktiva		41.765.837	42.160.872
Pasiva			
Kapital		39.173.669	39.651.010
Akcijski kapital	5.1, 6	93.931.688	93.931.688
Revalorizacione rezerve	5.1, 6	1.601.076	1.601.076
Neraspoređeni dobitak	5.1, 6	-	-
Gubitak do visine kapitala	5.1, 6	56.359.095	55.881.754
Rezervisanja i razgraničeni prihodi	5.3, 7	477.265	357.266
Dugoročne obaveze		-	-
Kratkoročne obaveze		2.114.903	2.152.596
Kratkoročne finansijske obaveze	5.2, 8	1.951.455	1.951.377
Obaveze iz poslovanja	5.2, 9	84.691	100.783
Obaveze za zarade i naknade zarada	5.2, 9	53.484	65.341
Druge obaveze	5.2, 9	2.700	1.800
Porez na dodatu vrijednost	5.4, 9	19.940	23.159
Obaveze za ostale poreze, doprinose i dr. dažbine	5.2, 9	2.633	2.259
Pasivna vremenska razgraničenja	5.5, 10	-	7.877
Poslovna pasiva		41.765.837	42.160.872
Vanbilansna aktiva i pasiva		-	-

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU)
Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U Konvertibilnim markama)

	<u>Napomene</u>	<u>31. decembar 2019.</u>	<u>31. decembar 2018.</u>
Poslovni prihodi		1.661.727	1.651.838
Prihodi od prodaje učinaka	7.1.1, 11	1.659.397	1.647.681
Ostali poslovni prihodi	7.1.1, 11	2.330	4.157
Poslovni rashodi		2.063.219	2.144.481
Troškovi materijala	7.1.2, 12	249.831	245.991
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	7.1.2, 12	741.188	755.551
Troškovi proizvodnih usluga	7.1.2, 12	51.314	57.879
Troškovi amortizacije i rezervisanja	7.1.2, 12	844.620	845.788
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	7.1.2, 12	111.195	173.865
Troškovi poreza i doprinosa	7.1.2, 12	65.071	65.407
Poslovni gubitak		401.492	492.643
Finansijski prihodi		-	-
Finansijski rashodi		10	23
Rashodi kamata	7.2.2, 13	10	23
Gubitak redovne aktivnosti		401.502	492.666
Ostali prihodi		70.307	130.022
Naplaćena otpisana potraživanja	7.3.1, 14	4.799	59.987
Prihodi od smanjenja obaveza i ostali nepomenuti prihodi	7.3.1, 14	65.508	70.035
Ostali rashodi		146.146	74.695
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	7.3.2, 15	85.078	8.933
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha i ostali rashodi	7.3.2, 15	61.068	65.762
Dobitak prije oporezivanja		-	-
Gubitak prije oporezivanja		477.341	437.339
Tekući i odloženi porez na dobit		-	-
Neto dobitak perioda		-	-
Neto gubitak perioda	5.1, 6	477.341	437.339
Ukupni prihodi		1.732.034	1.781.860
Ukupni rashodi		2.209.375	2.219.199

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2019. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Ostale rezerve	Neraspoređeni gubitak/dobitak	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2017.godine	93.931.688	1.601.076		(55.444.415)	40.088.349
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				(437.339)	(437.339)
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
Stanje na dan 31. decembar 2018.godine	93.931.688	1.601.076		(55.881.754)	39.651.010
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava					
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju					
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha				(477.341)	(477.341)
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu					
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka					
Stanje, 31. decembar 2019. godine	93.931.688	1.601.076		(56.359.095)	39.173.669

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE (IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE)
Za godinu koja se završava 31.decembra 2019. godine
(U Konvertibilnim markama)

	Godina koja se završava 31. decembra 2019.	Godina koja se završava 31.decembra 2018.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.916.109	1.938.839
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	1.876.471	1.785.511
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	687	23.341
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	38.951	129.987
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.790.550	1.820.556
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	471.084	541.933
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	751.573	745.470
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	567.893	533.153
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	125.559	118.283
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1.251	2.410
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških sredstava	1.251	2.410
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1.251	2.410
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	1.916.109	1.938.839
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	1.791.801	1.822.966
NETO PRILIV GOTOVINE	124.308	115.873
NETO ODLIV GOTOVINE	-	-
Gotovina na početku obračunskog perioda	319.914	204.041
Gotovina na kraju obračunskog perioda	444.222	319.914

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. PRAVNI I DRUGI OSNOVI

1.1. U skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske Društvo se smatra pravnim licem koje ima obavezu da izvrši reviziju finansijskih izvještaja.

1.2. Odgovorno lice za sastavljanje finansijskih izvještaja:

1. Saša Panić, v.d. direktora

1.3. Dokumentacija revizije su finansijski izvještaji Društva (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans novčanih tokova, Izvještaj o promjenama na kapitalu) kao i Bruto bilans, popisne liste, Odluke organa upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvještaji, zapisnici o kontroli, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, normativna akta, izvod iz registra, drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

1.4. Dokumentaciju i podatke su nam prezentirale sledeće osobe:

1. Saša Panić, v.d. direktora
2. Grbić Milja, šef računovodstva

1.5. Finansijsko knjigovodstvo odvija se preko računovodstvenog programa za obradu podataka i obuhvata sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promena. Knjigovodstvo se vodi u Društvu odgovorno formiranim načelima urednog knjigovodstva.

1.6. Računovodstvena evidencija bazirana je sledećim računovodstvenim propisima:

- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (»Službeni glasnik Republike Srpske«, 94/15),
- Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja,
- Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 106/15),
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (»Službeni glasnik Republike Srpske« 63/16), Pravilnik o sadržini i formi obrasca Izvještaja o promjenama na kapitalu (»Službeni glasnik Republike Srpske« 49/15).

Društvo je usvojilo Pravilnik o računovodstvu kojim se definišu računovodstvene politike koje se primenjuju prilikom evidentiranja poslovnih promjena i sastavljanja finansijskih izvještaja.

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Prema odredbama člana 5. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, Društvo je razvrstano u kategoriju srednjih pravnih lica.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo „Poslovna zona“ a.d. Banja Luka nastalo je nakon provedenih statusnih promjena bivšeg preduzeća „Incel Holding“ a.d. Banja Luka. Skupština akcionara „Incel Holding“ a.d. održana 20.01.2009. godine donijela je odluku da se provede statusna promjena spajanje na dan 31.12.2008. godine, pripajanjem svih zavisnih preduzeća (Celuloza d.o.o, Viskoza d.o.o, Elektroliza d.o.o i Industrijske plantaže d.o.o) matičnom preduzeću, osim “Energetika” d.o.o. u stečaju i “Slobodna zona” a.d. Banja Luka.

Novoosnovana kompanija registrovana je kod Osnovnog suda u Banjoj Luci pod nazivom “Incel” a.d. Banja Luka. Odluka o statusnoj promjeni podjeli “Incel” a.d. Banja Luka donesena je na Skupštini akcionara „Incel“ a.d. Banja Luka održanoj 13.05.2009. godine, kojom odlukom je Preduzeće na dan 01.04.2009. godine podijeljeno na dva dijela: „Poslovna zona“ a.d. Banja Luka i „Industrijske plantaže“ a.d. Banja Luka. Preduzeće “Incel“ a.d. Banja Luka poslovalo je kao jedan pravni subjekt od 01.01.2009. godine do 31.03.2009. godine, a od 01.04.2009. godine, kada je sačinjen diobni bilans, podijeljeno na dva odvojena pravna subjekta.

Društvo je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u Banjoj Luci rješenjem broj: 071-0-Reg.-09-001226 od 14.09.2009. godine. Puni naziv Društva je: Društvo za konstatiranje, posredovanje i usluge „Poslovna Zona“ a.d. Banjaluka. Sjedište Društva je u Banjoj Luci u Ulici Veljka Mladenovića bb.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj: 057-0-Reg-18-002280 od 14.11. 2018. godine izvršen je upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje. Razriješen je dužnosti direktora Saša Panić a kao v.d. direktora je upisana Dijana Pepić.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj: 057-0-Reg-19-002370 od 22.01. 2020. godine izvršen je upis promjene lica ovlaštenog za zastupanje. Razriješena je dužnosti v.d. direktora Dijana Pepić. a kao v.d. direktora je upisan Saša Panić.

Osnovna djelatnost Društva je iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama, a šifra osnovne djelatnosti je 68.20. U toku 2019. godine Društvo je ostvarilo poslovne prihode uglavnom iz obavljanja ove djelatnosti.

Matični broj Društva je 011056237 a registracija poreskog obveznika kod Poreske uprave je izvršena pod brojem 4403058310001. Registracija obveznika poreza na dodatu vrijednost je izvršena kod Uprave za indirektno oporezivanje Banja Luka pod brojem 403058310001.

Prosječan broj zaposlenih u 2019. godini po osnovu stanja na kraju mjeseca je 37 radnika.

Organi Društva su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava.

Akcije emitenta su uvrštene za trgovanje na Banjalučkoj berzi. Kontrolni paket akcija ima Akcijski fond RS a.d. Banja Luka.

Od svog osnivanja Društvo je opterećeno obavezama iz ranijeg perioda koje su preuzete po osnovu Diobnog bilansa sačinjenog prilikom osnivanja Društva. Preuzete su obaveze vezane za neriješene sudske sporove, izvršni postupci po presudama, akumulirani gubici koji značajno umanjuju iznos osnovnog kapitala, neriješeni imovinsko-pravni odnosi, dio objekata koji su van upotrebe i zahtijevaju značajna ulaganja za stavljanje u funkciju. Naslijedene obaveze i neriješena pitanja otežavaju odvijanje tekućih poslovnih aktivnosti i značajno utiču na ostvarenje finansijskog rezultata poslovanja tekućeg perioda, posebno kada su u pitanju neriješeni sudski orovi.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sljedećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjene načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLJEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe, u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razlog promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtjeva bilansiranje imovine po najnižoj, a obaveza po najvišoj vrijednosti, što ima za posljedicu odmjeravanje rashoda na više, a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nezavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.

3.1.7. NAČELO INDETITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCJENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U momentu nabavke ova imovina se vrjednuje po nabavnoj cijeni.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrjednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja).

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja, kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ukoliko revalorizacione rezerve nema, negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspjeha.

4.2. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme, izuzimajući zemljište je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost.

Metod obračuna amortizacije je lienarni, tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema).

Procijenjeni korisni vijek upotrebe pojedinih grupa osnovnih sredstava, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije je sljedeći:

	Vijek trajanja (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	76-25	1,31-4,04
Vozila	6	15,65
Računari i telefonski uređaji	10-5	10-20
Kancelarijski namještaj	8	12,62

4.3. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

4.3.1. Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za indirektni otpis, po odluci rukovodstva, vjerovatno nenaplativih potraživanja, odnosno za direktni otpis, ako je nenaplativost potraživanja dokumentovana.

4.3.2. Finansijski plasmani i potraživanja u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.3.3. Društvo vrši indirektno otpisivanje potraživanja starijih od godinu dana.

4.3.4. Zastarjela potraživanja direktno se otpisuju na teret rashoda.

4.3.5. Porez na dodatu vrijednost obračunat od strane dobavljača iskazuje se u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost kupcima.

4.4. ZALIHE

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.5. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

4.6. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA obuhvataju unaprijed plaćene, odnosno fakturisane troškove i prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturisani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

5.1. KAPITAL

Kapital obuhvata osnovni kapital, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni neto dobitak i gubitak do visine kapitala.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda.

5.2. OBAVEZE

Dugoročne i kratkoročne obaveze proistekle iz finansijskih i poslovnih transakcija procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti.

Obaveze u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa.

Zastarjele obaveze ukidaju se u korist prihoda.

5.3. DUGOROČNA REZERVISANJA

Predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama, a odnose se na:

- rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji terete rezervisanje.

Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.4. OBAVEZE ZA POREZ NA DODATU VRIJEDNOST

Iskazuje se obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenzovan sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i nije plaćen fiskusu.

5.5. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

6. SREDNJI KURS VALUTA

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	31.12.2017.	31.12.2016.	Indeks
1 EUR	1,95583	1,95583	100

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje učinaka umanjeni za poreske dažbine i date popuste nezavisno od momenta naplate,
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namjenskih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, ukidanja rezervisanja i ostali poslovni prihodi.

7.1.2. Poslovne rashode čine: troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata.

Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata i ostali finansijski prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dobici po osnovu ulaganja u nekretnine, viškovi osim viškova zaliha učinaka, prihodi od smanjenja obaveza, naplaćena otpisana potraživanja i ostali nepomenuti prihodi.

7.3.2. Ostale rashode čine: gubici po osnovu rashodovanja, otpisa i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, manjkovi, otpisi obrtnih sredstava, gubici po osnovu ulaganja u nekretnine, po osnovu obezvrjeđenja nekretnina i ostali nepomenuti rashodi.

7.4. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI STALNE IMOVINE

7.4.1. Prihode od usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: prihodi od revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i prihodi po osnovu poništavanja imparitetnih gubitaka.

7.4.2. Rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti stalne imovine čine: rashodi po osnovu revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava i rashodi po osnovu priznavanja imparitetnih gubitaka.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit (Sl. glasnik RS, broj: 94/15, 1/17 i 58/19).

Poreska osnovica utvrđuje se poreskim bilansom i poreskom prijavom, a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućavaju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povrat plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se prenijeti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

1. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U KM				
	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost:					
Stanje na početku godine	28.185.404	38.875.997	427.732	431.332	67.920.465
Povećanja:	0	0	1.251	0	1.251
Nove nabavke	0	0	1.251	0	1.251
Smanjenja:	0	0	1.476	0	1.476
Rashod, prodaja i drugo	0	0	1.476	0	1.476
Stanje na kraju godine	28.185.404	38.875.997	427.507	431.332	67.920.240
Kumulirana ispravka vrijednosti:					
Stanje na početku godine	0	26.428.545	335.611	0	26.764.156
Povećanja:	0	511.211	13.410	0	524.621
Amortizacija	0	511.211	13.410	0	524.621
Smanjenja:	0	0	1.476	0	1.476
Kumulirana ispravka u otuđenju	0	0	1.476	0	1.476
Stanje na kraju godine	0	26.939.756	347.545	0	27.287.301
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2019. godine	28.185.404	11.936.241	79.962	431.332	40.632.939
Neto sadašnja vrijednost:					
31.12.2018. godine	28.185.404	12.447.452	92.121	431.332	41.156.309

Zemljište kojim Društvo raspolaže obuhvata izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište u obuhvatu Društva, građevinsko zemljište pod infrastrukturom i građevinsko zemljište van obuhvata Društva. Izgrađeno građevinsko zemljište u obuhvatu Društva čini površina od 99.802 m², od toga su pod objektima 44.017 m², dok je neizgrađeno građevinsko zemljište površine od 125.315 m². Zemljište pod infrastrukturom iznosi 145.544 m² i obuhvata puteve, željeznicu, parking površine i zelene površine.

Građevinsko zemljište van obuhvata Društva čini površina od 146.776 m² zemljišta na različitim lokacijama Grada Banja Luka i veći dio površina je djelimično priveden namjeni.

Društvo raspolaže sa izgrađenim poslovnim objektima tlocrtne površine oko 49.787 m². Svi funkcionalni građevinski objekti su izdati pod zakup. U cjelini gledajući stanje građevinskih objekata je loše jer se nije ulagalo u njihovo održavanje kako su potrebe zahtijevale. Dio objekata nije u korištenju jer zahtijeva sanaciju pa i rekonstrukciju, ukoliko se žele osposobiti za upotrebu.

Nije bilo promjena na nekretninama u toku 2019. godine osim obračuna amortizacije.

U 2019. godini je izvršena nabavka opreme u iznosu od 1.251 KM a odnosi se na nabavku računara i računarske opreme. Na prijedlog popisne komisije izvršeno je rashodovanje opreme nabavne vrijednosti 1.476 KM kolika je i ispravka vrijednosti.

Ulaganje u investicije su iskazane u iznosu od 431.332 KM pri čemu se 2.430 KM odnosi na ulaganje na objektu broj 1. skladište (samo je projekat napravljen), iznos od 416.562 KM se odnosi na ulaganje u objekat broj 11. vezano za sanaciju objekta i krova, iznos od 6.450 KM se odnosi na izgradnju prve faze saobraćajnice istočna-zapadna kapija (izrađena dokumentacija urbanističko-tehničkih uslova i glavnog projekta saobraćajnice), dok je u sanaciju objekta broj 1 na k.č. 1085/52 izvršeno ulaganje u iznosu od 5.890. U tekućoj godini nije bilo novih ulaganja u investicije.

Društvo polaže pravo na nekretnine koje se nalaze izvan obuhvata poslovnog kruga, na različitim lokacijama grada Banja Luka, a koje nisu evidentirane u poslovnim knjigama. Zbog nedovoljno pouzdanih podataka u ovom periodu nije bilo mogućnosti da se identifikuju predmetne nekretnine.

Na objektima Društva, upisano je založno pravo u korist „Montavar Metalna Nova“ d.o.o. Maribor, shodno obavezama iz Ugovora o pristupanju dugu od 23.03.2005. godine i Ugovora o kreditu br. 01/05/EBL/BiH na:

- poslovna zgrada u privredi u naravi centralno skladište, površine 1.785 m2.
- pomoćna zgrada u privredi u naravi prijemno skladište, površine 1.021 m2.

2. ZALIHE I DATI AVANSI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Materijal	6.860	6.860
I Zalihe – ukupno	6.860	6.860
1. Bruto dati avansi	824	782
II Dati avansi - ukupno	824	782
III ZALIHE I DATI AVANSI (I+II)	7.684	7.642

Zalihe se odnose na materijal za izradu ograde oko kruga Društva u iznosu od 6.860 KM koji je smješten u skladištu. Nabavna vrijednost sitnog inventara, alata u upotrebi, HTZ opreme i auto guma iznosi 38.886 KM kolika je njihova ispravka.

3. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

	U KM			
	Kupci u zemlji	Druga kratkoročna potraživanja	Porez na dodatu vrijednost	Ukupno
Bruto stanje na početku godine	1.167.148	530.899	3.789	1.701.836
Bruto stanje na kraju godine	1.231.145	558.215	6.030	1.795.390
Ispravka vrijednosti na početku godine	511.145	524.884	0	1.036.029
Ispravka vrijednosti na kraju godine	595.053	520.085	0	1.115.138
NETO STANJE				
31.12.2019. godine	636.092	38.130	6.030	680.252
31.12.2018. godine	656.003	6.015	3.789	665.807

Potraživanja od kupaca su formirana na osnovu fakturisanja zakupa poslovnih prostora, skladišta i otvorenog prostora u skladu sa važećim Ugovorima o zakupu, prefakturisanja utrošene električne energije i utrošene vode, usluga servisiranja aparata, administrativnih usluga, prodaja ulaznica za ulaz u krug Društva, usluga vaganja, prodaje otpadnog željeza.

U toku 2019.godine izvršen je direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 1.171 KM i indirektan otpis nenaplativih potraživanja u iznosu od 83.907 KM, kupac " Global Star" d.o.o. Banja Luka. Ovo potraživanje je prijavljeno u stečajnom postupku koji je otvoren nad imovinom pravnog lica. Otpis potraživanja od kupaca je izvršen na predlog popisne komisije koji je potvrđen Odlukom Nadzornog odbora o usvajanju Izvještaja komisije za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja.

Društvo posebno iskazuje sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca za koje je izvršena ispravka vrijednosti u prethodnom periodu u iznosu od 511.145 KM. U tekućoj godini su formirana sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu indirektnog otpisa.

Društvo je izvršilo utuživanje kupaca za naplatu potraživanja. Za veći broj utuženih potraživanja postoje pravosnažne presude u korist Društva. Za jedan dio tih presuda pokrenut je postupak prinudne naplate ali zbog blokiranih računa tuženih kupaca, nije moguće ostvariti naplatu potraživanja.

U toku je postupak prinudne naplate potraživanja protiv "Astra Co" d.o.o. od 29.634 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 06.02.2010. godine, pa do isplate i naplata troškova parničnog postupka od 910 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.12.2012. godine. Očekuje se naplata potraživanja u 2020. godini.

Društvo je usklađivalo stanja sa kupcima putem Izvoda otvorenih stavki sa stanjem na dan 31.10.2019. godine. Potvrđen je značajan iznos potraživanja.

Na osnovu izvršene analize naplaćenih potraživanja u toku 2019. godine utvrđeno je da postoji visok stepen naplate tekućih potraživanja.

Druga kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja od zaposlenih 400 KM, potraživanja po osnovu refundacije bolovanja u iznosu od 6.487 KM, potraživanja od "Astra Co" 30.544 KM za zateznu kamatu 29.634 KM i troškove postupka 910 KM a ostala potraživanja 700 KM.

Potraživanja od preduzeća Energetika d.o.o. u stečaju iznose 584.871 KM i ona su ispravljena u cjelosti 2011. godine jer je preduzeće u stečaju a stečajna masa nije dovoljna za namirenje svih povjerilaca. U toku 2019. godine naplaćeno je 4.799 KM pa je za taj iznos smanjen iznos potraživanja i ispravke potraživanja.

4. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Poslovni računi - domaća valuta	443.419	319.701
2. Blagajna - domaća valuta	803	213
Gotovina i ekvivalenti gotovine - ukupno (1 i 2)	444.222	319.914

Društvo ima otvorene žiro račune kod sledećih banaka: NLB banka a.d. Banja Luka, Nova banka a.d. Banja Luka i Sparkasse bank BiH a.d. Sarajevo.

5. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Unaprijed plaćeni troškovi	740	1.986
2. Ostala aktivna vremenska razgraničenja	0	9.214
Aktivna vremenska razgraničenja - ukupno (1 i 2)	740	11.200

6. KAPITAL

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Akcijski kapital	93.931.688	93.931.688
I. Osnovni kapital – ukupno	93.931.688	93.931.688
1. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih sredstava bez dugoročnih finansijskih plasmana	1.601.076	1.601.076
II. Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici – ukupno	1.601.076	1.601.076
1. Gubitak ranijih godina	(55.881.754)	(55.444.415)
2. Gubitak tekuće godine	(477.341)	(437.339)
III. Gubitak (1 do 2)	(56.359.095)	(55.881.754)
KAPITAL (I i II - III)	39.173.669	39.651.010

Osnovni kapital Društva čini akcijski kapital koji je podijeljen na 93.931.688 akcija nominalne vrijednosti 1 KM za jednu akciju. Prema podacima Centralnog registra hartija od vrijednosti koji vodi knjigu akcionara, ukupan broj akcionara na dan 16.12.2019. godine je 126. U strukturi osnovnog kapitala Akcijski fond RS a.d. Banja Luka ima učešće od 65,00 %, PREF a.d. Banja Luka 10,00 %, Fond za restituciju 5,00 % i ostali akcionari 20,00 %.

Društvo je iskazalo gubitak iz ranijih godina u iznosu od 56.359.095 KM. U tekućoj godini je iskazan gubitak u iznosu od 477.341 KM.

Revalorizacione rezerve iznose 1.601.076 KM, a formirane su procjenom vrijednosti osnovnih sredstava preduzeća »Celuloza«d.o.o., »Viskoza» d.o.o.,«Incel holding« a.d.iz 2003.godine i prenijete su Diobnim bilansom u poslovne knjige Društva. Stalna imovina čijom procjenom je formirana revalorizaciona rezerva također se nalazi u poslovnim knjigama Društva. U 2019. godini nije bilo prometovanja nepokretnosti – objekata koji su imali revalorizacionu rezervu.

7. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Ostala dugoročna rezervisanja	477.265	357.266
Dugoročna rezervisanja - ukupno	477.265	357.266

Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 477.265 KM se odnose na rezervisanja za sudske sporove formirane u prethodnom periodu u iznosu od 357.266 KM. U tekućoj godini je formirano novo rezervisanje u iznosu od 320.000 KM vezano za presudu po tužbi u korist firme "Astra Co" na koju je Društvo izjavilo Apelaciju Ustavnom sudu BiH. U tekućoj godini po ovoj presudi je Društvo platilo 200.000 KM.

U tekućoj godini nije bilo rezervisanja za otpremnine zaposlenih jer rukovodstvo cijeni da oni neće imati značajnih troškova po tom osnovu s obzirom na broj zaposlenih.

8. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Dio dugoročnih kredita koji dospjeva za plaćanje do jedne godine	1.951.232	1.951.232
2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	223	145
Kratkoročne fin. obaveze - ukupno (1 do 2)	1.951.455	1.951.377

Dio dugoročnih obaveza, koje za plaćanje dospijevaju u periodu do godinu dana, iznose 1.951.232 KM a odnose se na reprogramirane obaveze prema Ministarstvu finansija po ugovoru broj 3491/02 i Rješenju broj 04-093491/02 koje su dospjele na plaćanje.

Vlada Republike Srpske je podnijela tužbu za naplatu ovog potraživanja koju Društvo osporava, jer smatra da je došlo do zastare potraživanja. Presudom Višeg privrednog suda broj 57 Ps 114135 18 Pž od 26.03.2019 godine Društvo se obavezuje da plati na ime glavnog duga iznos od 1.951.232 KM sa zateznom kamatom, ugovorenom kamatom i troškovima spora u iznosu 1.227.020 KM.

Društvo je izjavilo reviziju Vrhovnom sudu Republike Srpske i sa Ministarstvom finansija postiglo saglasnost 21.06.2019. godine da se ne pokreću izvršni postupci na imovini prije nego što svoj stav zauzme Vrhovni sud Republike Srpske. Vrhovni sud je usvojio reviziju u januaru 2020. godine, predmet broj: 57 0 Ps 114135 19 Rev, te predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Postupak je u toku.

9. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Primitveni avansi, depoziti i kaucije	40.004	49.271
2. Dobavljači u zemlji	44.687	51.512
I Obaveze iz poslovanja - ukupno (1 i 2)	84.691	100.783
1. Obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim naknada zarada kojem se refundiraju	33.703	31.828
2. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	1.690	1.281
3. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	17.433	16.537
4. Obaveze za ostala neto lična primanja	0	8.065
5. Obaveze za porez na ostala lična primanja	111	1.200
6. Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	547	6.430
II Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada - ukupno (1 do 6)	53.484	65.341
1. Obaveze prema članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	2.100	1.800
2. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru	600	0
III Druge obaveze - ukupno (1 i 2)	2.700	1.800
IV Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	19.940	23.159
1. Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova	927	955
2. Obaveze za doprinose koji terete troškove	106	120
3. Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	1.600	1.184
V Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine bez tekućih obaveza za porez na dobit (1 do 3)	2.633	2.259
Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze - ukupno (I do V)	163.448	193.342

Obaveze prema dobavljačima iznose 44.687 KM a značajnije obaveze su prema: MH Elektroprivreda RS 15.060 KM, MB Studenac 4.865 KM, Vodovod a.d. 2.141 KM, AST d.o.o 2.393 KM od kojih je značajan dio izmiren u januaru 2020 godine.

Društvo je usklađivalo obaveze sa dobavljačima u toku godine na osnovu primitvenih Izvoda otvorenih stavki i stanja su usaglašena.

Obaveze po osnovu zarada se odnose na obračunate zarade i naknade zarada, poreze i doprinose za decembar 2019. godine.

10. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Ostala pasivna vremenska razgraničenja	0	7.877
Pasivna vremenska razgraničenja - ukupno	0	7.877

11. POSLOVNI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1.659.397	1.647.681
I Prih. od prodaje proizvoda i usluga - ukupno	1.659.397	1.647.681
Prihodi od prodaje - ukupno	1.659.397	1.647.681
1. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	2.330	4.157
II Drugi poslovni prihodi – ukupno	2.330	4.157
POSLOVNI PRIHODI - UKUPNO (I i II)	1.661.727	1.651.838

Najveći dio poslovnih prihoda ostvaren je od zakupnina u iznosu 1.221.082 KM što u ukupno ostvarenim prihodima učestvuje sa 73,48%.

12. POSLOVNI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Troškovi ostalog (režijskog) materijala	24.346	16.104
2. Troškovi goriva i energije	225.485	229.887
I Troškovi materijala - ukupno (1 i 2)	249.831	245.991
1. Troškovi bruto zarada	603.238	617.039
2. Troškovi bruto naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju	23.881	23.881
3. Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	114.069	114.631
II Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (1 do 3)	741.188	755.551
III Troškovi amortizacije	524.620	525.788
1. Troškovi rezervisanja za troškove u garantnom roku	320.000	320.000

IV Troškovi rezervisanja – ukupno	320.000	320.000
1. Troškovi transportnih usluga	10.677	11.857
2. Troškovi usluga održavanja	33.737	39.009
3. Troškovi zakupnina	786	736
4. Troškovi reklame i propaganda	0	1.140
5. Troškovi ostalih usluga	6.114	5.137
V Troškovi proizvodnih usluga - ukupno (1 do 5)	51.314	57.879
1. Troškovi neproizvodnih usluga	90.033	150.512
2. Troškovi reprezentacije	2.852	3.827
3. Troškovi premije osiguranja	5.252	5.266
4. Troškovi platnog prometa	2.790	2.740
5. Troškovi članarina	595	813
6. Troškovi poreza	63.376	63.556
7. Troškovi doprinosa	1.695	1.851
8. Ostali nematerijalni troškovi	9.673	10.707
VI Nematerijalni troškovi - ukupno (1 do 8)	176.266	239.272
Ostali poslovni rashodi - ukupno (IV do VI)	547.580	617.151
POSLOVNI RASHODI - UKUPNO (I do VI)	2.063.219	2.144.481

13. FINANSIJSKI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Rashodi kamata	10	23
Finansijski rashodi - ukupno	10	23

14. OSTALI PRIHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Naplaćena otpisana potraživanja	4.799	59.987
2. Prihodi od smanjenja obaveza i ostali prihodi	65.508	70.035
I Ostali prihodi - ukupno (1 i 2)	70.307	130.022
OSTALI PRIHODI - UKUPNO	70.307	130.022

Ostale prihode u ukupnom iznosu od 70.307 KM čini: prihod od naplate potraživanja Energetika d.o.o. u stečaju – dio iznosa III dijela diobe stečajne mase u iznosu od 4.799 KM, prihod od naplate takse pravosnažnom i izvršnom presudom Višeg privrednog suda u Banja Luci broj: 57 O Ps 019060 13 Pž od 28.5.2014. godine protiv Republike Srpske Ministarstvo finansija u iznosu 34.152 KM (Žuta zgrada), prihodi od potraživanja za kamatu i troškove spora po presudi zbog propuštanja broj: 57 O Ps 088105 10 Ps od 25.12.2012 godine protiv "Astra Co" d.o.o. Banja Luka u iznosu 30.544 KM i ostali prihodi 812 KM.

15. OSTALI RASHODI

	U KM	
	31. decembra 2019.	31. decembra 2018.
1. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	85.078	8.933
2. Rashodi po osnovu rashod. zaliha i ostali rashodi	61.068	65.762
I Ostali rashodi - ukupno (1 i 2)	146.146	74.695
OSTALI RASHODI - UKUPNO (I do III)	146.146	74.695

Ostale rashode u iznosu od 146.146 KM čine troškovi sudskih sporova - takse po tužbama: sudska taksa Mistarstvo finansija republike Srpske u iznosu od 20.000 KM, sudska taksa Grad Banja Luka u iznosu 17.500 KM, sudska taksa Rudnik nemetala a.d Stanari u iznosu 10.000 KM, sudska taksa Energetika d.o.o Banja Luka u stečaju u iznosu 2.000 KM, ostale takse u iznosu 1.150 KM, rashodi po osnovu otpisa potraživanja u iznosu od 85.078 KM i ostali rashodi u iznosu 10.418 KM.

16. POTENCIJALNA SREDSTVA I OBAVEZE

Na dan 31.12.2019. godine Društvo je tužena strana u nekoliko privrednih sporova od strane različitih pravnih i fizičkih lica.

Sporovi koji opterećuju Društvo i prijete da naruše likvidnost tokom narednog perioda su:

- Univerzum a.d. Banja Luka – tužbom traži povrat nekretnine – poslovne barake izvan poslovnog kruga i naknadu štete za izgubljenu dobit.

Nakon presude Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci iz 2015. godine i žalbe Društva na istu, Viši privredni sud u Banjoj Luci je u martu 2017. godine donio odluku kojom je Društvo obavezno vratiti nekretnine tužiocu i platiti izgubljenu dobit sa zateznim kamatama u iznosu cca 400.000 KM. Društvo je izjavilo reviziju Vrhovnom sudu RS, koju je isti prihvatio i vratio na ponovni postupak. Okružni privredni sud u Banjoj Luci je u junu 2019. godine presudio u korist Društva, Viši privredni sud u Banjoj Luci je potvrdio tu presudu, te je ista postala pravosnažna u decembru 2019. godine. Univerzum a.d. Banja Luka je izjavio reviziju. Postupak je u toku.

- “Astra Co“ d.o.o. Banja Luka – tužba protiv Društva pred Okružnim privrednim sudom radi nadoknade štete u iznosu od 137.721 KM.

Sud je usvojio tužbeni zahtjev tužioca. Društvo je izjavilo žalbu na presudu. Viši privredni sud je uvažio žalbu i ukinuo prvostepenu presudu a predmet vratio na ponovno suđenje. U ponovnom postupku sud je odbio tužbeni zahtjev. Viši privredni sud je odbio žalbu tužioca. Odlučujući po reviziji tužioca Vrhovni sud Republike Srpske je ukinuo drugostepenu odluku. Društvo je izjavilo reviziju pred Višim privrednim sudom koji je presudio u korist “Astra Co“ d.o.o. iznos od 778.884 KM. Društvo je 23.10.2018. godine izjavilo apelaciju Ustavnom sudu BiH, ukazujući da su niži sudovi proizvoljno primijenili materijalno pravo, odnosno Zakon o obligacionim odnosima, te je presuda zasnovana na nerelevantnim činjenicama. Uprava Duštva očekuje da odluka Ustavnog suda BiH bude riješena u korist Društva. Postupak je u toku.

Očekuje se i naplata potraživanja od “Astra Co“ d.o.o. po tužbi Društva u iznosu 29.644 KM sa zakonskim zateznim kamatama i troškovima spora.

Društvo se pojavljivalo kao tužilac u nekoliko sporova koji su riješeni u korist Društva, postoje pravosnažne presude, te je Društvo pokrenulo postupak prinudne naplate, ali zbog blokiranih računa tuženih poslovnih subjekata nije još ostvarena naplata potraživanja.

Najveći presuđeni iznosi u korist Društva su po tužbama protiv:

„Interbriket“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 164.429 KM; „Interdrvo“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 77.726 KM; „Siat“ d.o.o. u iznosu od 69.138 KM; „Carbobrik“ d.o.o. u iznosu od 30.385 KM; „Primat logistic“ d.o.o. u iznosu od 6.000 KM.

Izvršena je ispravka utuženih potraživanja u prethodnom periodu.

17. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nakon datuma bilansiranja nije bilo poslovnih transakcija i događaja koji mogu imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Društva.

18. STALNOST POSLOVANJA

Kratkoročne obaveze Društva su značajno veće od obrtne imovine, što ukazuje na postojanje neizvjesnosti koja može dovesti u pitanje mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja, jer je ugrožena finansijska stabilnost Društva i održavanje likvidnosti.

Najveća obaveza Društva u poslovnim knjigama je reprogamirana obaveza prema Ministarstvu finansija Republike Srpske u iznosu od 1.951.233 KM, koja čini 90,65% ukupnih obaveza Društva. Društvo nastoji da pitanje ovog duga riješi putem programa restrukturiranja odnosno kroz proces konverzije duga u akcije.

Osim toga neriješeni sudski sporovi značajnih vrijednosti predstavljaju potencijalnu opasnost za poslovanje po načelu stalnosti.

U 2019. godini Društvo ostvaruje stabilne i značajne prihode a Uprava Društva je izradila akcioni plan na provođenju mjera za uspješno poslovanje i izlazak iz situacije u kojoj se Društvo nalazi. Akcioni plan pruža dovoljno pouzdanih podataka vezano za poslovanje Društva u budućem periodu, odnosno podržava pretpostavku da nije ugrožena mogućnost nastavka poslovanja Društva po načelu stalnosti poslovanja. Akcionim planom je predviđeno da se postojeće i potencijalne obaveze namire iz sredstava tekućeg poslovanja, kreditnog zaduženja ili prodaje nekretnina.

19. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju PDV, porez na dobit i poreze na plate, zajedno sa drugim porezima. Za razliku od razvijenijih tržišnih privreda zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme, te ne postoji dugogodišnja praksa primjene, a sa druge strane propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često su nejasni ili ne postoje. Iz ovog razloga, često se javljaju razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave su predmet kontrola i pregleda od strane više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. To može dovesti do osporavanja

transakcija od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina.

To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenim poreskim sistemom.